

บทที่ 4

ผลการทดลอง

ในการศึกษาระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่มีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

4.1 ระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา

การศึกษาระดับเอนไซม์ของดวงแก้ว ได้ทำการเลี้ยงดวงแก้วด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดจากสะเดาในระดับความเข้มข้นต่าง ๆ คือ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm จนกระทั่งผสมพันธุ์ได้ลูกรุ่นที่ 1 (F1) แล้วจึงนำมาสกัดเอนไซม์ และตรวจวัดระดับเอนไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase , glutathione S-transferase (GST) และ monooxygenase

ผลการตรวจวัดระดับเอนไซม์ esterase ในดวงแก้วรุ่นลูก (F1) พบว่า กลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์ เฉลี่ย 10.13 ± 2.26 นาโนโมล กลุ่มที่ได้รับสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เฉลี่ยเท่ากับ 8.33 ± 0.48 , 5.78 ± 3.34 และ 4.76 ± 1.05 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-1) เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ค่า Variance พบว่า ระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดจากสะเดาที่ความเข้มข้นต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-1 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-2 ในภาคผนวก ก.) พบว่าระดับเอนไซม์ esterase ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาถั่วเขียวในกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมโดยเฉพาะกลุ่มทดลองที่ 3 และ 4 มีระดับเอนไซม์ esterase ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผลการตรวจวัดระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase (GST) พบว่ากลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์ 0.44 ± 0.21 นาโนโมล และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 0.43 ± 0.05 , 0.40 ± 0.06 และ 0.35 ± 0.05 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-2) และเมื่อวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของในแต่ละกลุ่มการทดลอง โดยการทดสอบค่า variance พบว่า ระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase ใน

แต่ละกลุ่มการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่ ก-3 ภาคผนวก ก) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่ว่าจะเลี้ยงด้วงถั่วด้วยสารสกัดจากสะเดา คลุกเมล็ดถั่วด้วยความเข้มข้นใดก็ตาม ไม่ได้ทำให้ระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase เพิ่มขึ้นหรือลดลงน้อยกว่าระดับปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเอนไซม์ของด้วงถั่วในกลุ่มควบคุม

ผลการตรวจวัดระดับเอนไซม์ monooxygenase ในด้วงถั่ว พบว่า กลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์ 56.66 ± 6.32 นาโนโมล และกลุ่มทดลองเลี้ยงด้วงด้วยสารสกัดจากสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 58.74 ± 3.09 , 50.82 ± 6.18 และ 46.65 ± 1.86 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-3) เมื่อทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์ค่าความแตกต่างแต่ละกลุ่มทดลองโดยการทดสอบค่า variance พบว่า ระดับเอนไซม์ของด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดจากสะเดาที่ความเข้มข้นต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-4 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-5 ในภาคผนวก ก) พบว่า ด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาที่คลุกถั่วเขียวในกลุ่มทดลองที่ 2 ไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4 มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 95%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-1 แสดงระดับเอนไซม์ esterase ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วย ถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาเทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ esterase ^B เฉลี่ย (n mole)
T ₁	10.13 ± 2.26 a
T ₂	8.33 ± 0.48 ab
T ₃	5.78 ± 3.34 bc
T ₄	4.76 ± 1.05 c

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm

B = Mean ± S.D , n = 3

a,b,c= อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's Multiple Range Test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-2 แสดงระดับเอนไซม์ glutathion-S-transferase
ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา
เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ glutathione S- transferase เฉลี่ย ^B (n mole)
T ₁	0.44 ± 0.21 a
T ₂	0.43 ± 0.05 a
T ₃	0.40 ± 0.06 a
T ₄	0.35 ± 0.05 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm

B = Mean ± S.D , n = 3

a = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's Multiple
Range Test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-3 แสดงระดับเอนไซม์ monooxygenase
ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา
เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ monooxygenase เฉลี่ย aldrin exoxidation ^B dieldrin/min/mg larvae
T ₁	56.66 ± 6.32 ab
T ₂	58.74 ± 3.09 a
T ₃	50.82 ± 6.18 bc
T ₄	46.65 ± 1.86 c

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm

B = Mean ± S.D , n = 3

a,b,c = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's

Multiple Range Test

4.2 การศึกษาผลของ synergists

4.2.1 ระดับของเอนไซม์ต่างๆ ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสาร synergists 3 ชนิดคือ triphenyl phosphate , diethyl maleate และ piperonyl butoxide

จากการศึกษาระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสาร synergists 3 ชนิดคือ triphenyl phosphate , diethyl maleate และ piperonyl butoxide จนกระทั่งออกดอกรุ่นที่ 1 จึงนำมาทำการสกัดเอนไซม์และทำการตรวจวัดระดับเอนไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase , glutathione S-transferase (GST) และ monooxygenase

ผลจากการตรวจวัดระดับเอนไซม์ esterase ในดวงถั่วที่ได้รับสาร triphenyl phosphate , diethyl maleate และ piperonyl butoxide พบว่า ระดับเอนไซม์เท่ากับ 8.39 ± 0.71 , 8.88 ± 0.54 และ 9.25 ± 0.67 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-4 , 4-7 และ 4-10) เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ค่า variance พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าสารทั้ง 3 ชนิดไม่ได้มีส่วนทำให้ระดับเอนไซม์ esterase ของดวงถั่วเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุมซึ่งมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 9.83 ± 0.97 , 9.68 ± 1.35 , และ 9.59 ± 2.08 นาโนโมลตามลำดับ

ผลจากการตรวจวัดระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วที่คลุกด้วยสาร triphenyl phosphate, diethyl maleate และ piperonyl butoxide พบว่า ระดับเอนไซม์มีค่าเท่ากับ 0.46 ± 0.12 , 0.40 ± 0.08 และ 0.37 ± 0.13 นาโนโมล ตามลำดับ และกลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 0.45 ± 0.20 , 0.43 ± 0.19 , และ 0.43 ± 0.21 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-5, 4-8 และ 4-11) เมื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ค่า variance พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออีกนัยหนึ่งสารทั้ง 3 ชนิด คือ triphenyl phosphate, diethyl maleate และ piperonyl butoxide ไม่มีส่วนทำให้ระดับเอนไซม์ของดวงถั่วเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่า สารทั้ง 3 ชนิดไม่ได้มีส่วนทำให้ระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase ของดวงถั่วเปลี่ยนแปลงไปในทางมากขึ้นหรือน้อยลงเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม

ผลจากการวัดระดับเอนไซม์ monooxygenase ในดวงถั่วที่ได้รับสาร synergists พบว่า triphenyl phosphate, diethyl maleate และ piperonyl butoxide มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 51.06 ± 2.69 , 56.19 ± 5.29 และ 56.60 ± 10.87 นาโนโมล ตามลำดับ และกลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 52.19 ± 1.51 , 56.56 ± 5.94 และ 55.78 ± 5.11 นาโนโมล ตามลำดับ (ที่

4-3, 4-6 และ 4-12) เมื่อนำข้อมูลที่ได้อมาทำการวิเคราะห์ค่า variance พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าสารทั้ง 3 ชนิด ไม่มีส่วนทำให้ระดับเอ็นไซม์ monooxygenase ของคั้งตัวเปลี่ยนแปลงมากขึ้นหรือน้อยลงเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2 ระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยแก้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาผสม triphenyl phosphate

จากการศึกษาระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยแก้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาผสมกับ triphenyl phosphate ในความเข้มข้นของสะเดาระดับต่าง ๆ คือ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm ผสมพันธุ์แล้วออกลูกรุ่นที่ 1 (F₁) จึงนำมาทำการสกัดเอนไซม์และทำการตรวจระดับเอนไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase , glutathione S-transferase และ monooxygerase

ผลจากการตรวจวัดระดับเอนไซม์ esterase ในดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยแก้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาผสมกับ triphenyl phosphate ในระดับความเข้มข้นของสะเดา 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เฉลี่ยเท่ากับ 9.18 ± 1.34 , 4.55 ± 1.41 และ 3.94 ± 1.62 นาโนโมลตามลำดับ (ตารางที่ 4-4) เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ variance พบว่า ระดับเอนไซม์ของดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ triphenyl phosphate มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-6 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan' s Multiple Range Test (ตารางที่ ก-7 ในภาคผนวก ก) พบว่าดวงแก้วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 30 ppm ผสมกับ triphenyl phosphate ในกลุ่มทดลองที่ 2 ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมซึ่งมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 9.83 ± 0.97 นาโนโมลและกลุ่ม synergists มีเอนไซม์เท่ากับ 8.39 ± 0.71 นาโนโมล แต่ในกลุ่มทดลองที่ 3 และ 4 มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมและกลุ่ม synergists อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่ม synergists (triphenyl phosphate) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการตรวจวัดระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase พบว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่ม synergists (triphenyl phosphate) มีระดับเอนไซม์ 0.45 ± 0.20 และ 0.46 ± 0.12 นาโนโมลตามลำดับ และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ triphenyl phosphate พบว่ากลุ่มทดลอง ที่ได้รับสารสกัดสะเดาที่ระดับความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์ GST เท่ากับ 0.41 ± 0.10 , 0.36 ± 0.08 และ 0.33 ± 0.07 นาโนโมลตามลำดับ (ตารางที่ 4-5) และเมื่อทำการวิเคราะห์ variance พบว่าระดับเอนไซม์ของแต่ละกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ ก-8 ในภาคผนวก ก) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรืออาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะเลี้ยงด้วยสารสกัดจากสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ triphenyl phosphate ด้วยความเข้มข้นใดก็ตามไม่ได้ทำให้ระดับ

เอนไซม์ GSH-S-transferase เปลี่ยนแปลงระดับปกติของเอนไซม์ในกลุ่มควบคุมดังกล่าวเลย และ triphenyl phosphate แต่เพียงอย่างเดียวก็ไม่มีผลทำให้ระดับเอนไซม์ในดวงถั่วแตกต่างจากระดับเอนไซม์ของกลุ่มควบคุมเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบของระดับเอนไซม์ดวงถั่วกับกลุ่มควบคุม

ผลของระดับเอนไซม์ monooxygenase ในดวงถั่ว พบว่า กลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 52.19 ± 1.51 นาโนโมล กลุ่ม synergists (triphenyl phosphate) มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 51.06 ± 2.69 นาโนโมล และกลุ่มทดลองที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดา 3 ความเข้มข้นผสมกับ triphenyl phosphate พบว่าที่ความเข้มข้นของสะเดาเท่ากับ 10 ppm, 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์ monooxygenase เท่ากับ 48.70 ± 5.00 , 47.44 ± 4.47 และ 43.70 ± 2.10 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-6) เมื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ variance พบว่า ระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ triphenyl phosphate มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-9 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-10 ในภาคผนวก ก) พบว่าดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 10 ppm 30 ppm ผสมกับ triphenyl phosphate ในกลุ่มทดลองที่ 2, 3 ไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุม และกลุ่ม triphenyl phosphate แต่ในกลุ่มทดลองที่ 4 มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมและกลุ่ม triphenyl phosphate อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 95% สำหรับกลุ่มควบคุมและกลุ่ม synergists (triphenyl phosphate) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรืออาจกล่าวได้ว่า สาร triphenyl phosphate แต่เพียงอย่างเดียวไม่มีผลทำให้ระดับเอนไซม์ในดวงถั่วแตกต่างจากระดับเอนไซม์ปกติ โดยการเปรียบเทียบกับระดับเอนไซม์ของดวงถั่วในกลุ่มควบคุม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-4 แสดงระดับเอ็นไซม์ esterase ในคั้งถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก สารสกัดสะเดาผสมกับ triphenyl phosphate เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ esterase ^B เฉลี่ย (n mole)
T ₁	9.83 ± 0.97 a
T ₂	9.18 ± 1.34 a
T ₃	4.55 ± 1.41 b
T ₄	3.94 ± 1.62 b
T ₅	8.39 ± 0.71 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm
+ triphenyl phosphate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
+ triphenyl phosphate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
+ triphenyl phosphate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists
(triphenyl phosphate)

B = Mean ± S.D, n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's
Multiple Range Test

ตารางที่ 4-5 แสดงระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase
ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยเมล็ดถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา
ผสมกับ triphenyl phosphate เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ glutathione S-transferase เฉลี่ย ^B (n mole)
T ₁	0.45 ± 0.20 a
T ₂	0.41 ± 0.10 a
T ₃	0.36 ± 0.08 a
T ₄	0.33 ± 0.07 a
T ₅	0.46 ± 0.12 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm
+ triphenyl phosphate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
+ triphenyl phosphate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
+ triphenyl phosphate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists (triphenyl phosphate)

B = Mean ± S.D , n = 4

a = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's
Multiple Range Test

ตารางที่ 4-6 แสดงระดับเอนไซม์ monooxygenase ในดวงตัวที่เลี้ยงด้วย
ถั่วเขียวคลุกด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่างๆ
ผสมกับ triphenyl phosphate เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ monooxygenase เฉลี่ย aldrin expoxidation ^B dieldrin/min/mg insect
T ₁	52.19 ± 1.51 a
T ₂	48.70 ± 5.00 a
T ₃	47.44 ± 4.74 ab
T ₄	43.70 ± 2.10 b
T ₅	51.06 ± 2.69 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 10 ppm
ผสมกับ triphenyl phosphate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
ผสมกับ triphenyl phosphate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
ผสมกับ triphenyl phosphate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists
(triphenyl phosphate)

B = Mean ± S.D , n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's Multiple
Range Test

4.2.3 ระดับเอ็นไซม์ของด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาผสมกับ diethyl maleate

จากการศึกษาระดับเอ็นไซม์ของด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดาผสมกับ diethyl maleate ซึ่งความเข้มข้นของสารสกัดสะเดามีดังนี้ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm จนกระทั่งออกลูกรุ่นที่ 1 (F₁) แล้วจึงนำ F₁ มาทำการสกัดเอ็นไซม์ และทำการตรวจระดับเอ็นไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase , glutathione S-transferase และ monooxygenase

ผลจากการตรวจวัดระดับเอ็นไซม์ esterase ในด้วงถั่วในระดับความเข้มข้นของสะเดาเท่ากับ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอ็นไซม์เฉลี่ยเท่ากับ $7.07 + 1.03$, $6.59 + 1.84$ และ $5.30 + 1.19$ นาโนโมล ตามลำดับ กลุ่มควบคุมมีระดับเอ็นไซม์เท่ากับ $9.68 + 1.35$ นาโนโมล และกลุ่ม synergists มีระดับเอ็นไซม์เท่ากับ $8.88 + 0.54$ (ตารางที่ 4-7) เมื่อทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์ค่า variance พบว่า ระดับเอ็นไซม์ของด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดา 3 ความเข้มข้นผสมกับ diethyl maleate มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (ตารางที่ ก-11 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-12 ในภาคผนวก ก) ได้ผลว่าด้วงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ diethyl maleate มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ทั้งกลุ่มทดลองที่ 2 , 3 และ 4 สำหรับกลุ่ม synergist (diethyl maleate) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการตรวจวัดระดับเอ็นไซม์ glutathione S-transferase พบว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่ม synergist (diethyl maleate) มีระดับเอ็นไซม์ $0.43 + 0.19$ และ $0.40 + 0.08$ นาโนโมล ตามลำดับ ที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ diethyl maleate พบว่า ที่ความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอ็นไซม์ GST เท่ากับ $0.25 + 0.07$, $0.22 + 0.09$ และ $0.19 + 0.07$ นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-8) และเมื่อวิเคราะห์ค่า variance พบว่าระดับเอ็นไซม์ ในแต่ละกลุ่มควบคุมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%(ตารางที่ ก-13 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-14 ในภาคผนวก ก) ได้ผลดังนี้ด้วงที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาผสม diethyl maleate ที่ความเข้มข้น 10 , 30 และ 50 ppm หรือ ในกลุ่มทดลองที่ 2, 3 และ 4 มีความแตกต่างของระดับ

เอ็นไซม์จากกลุ่มควบคุมและกลุ่ม synergists (diethyl maleate) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความแตกต่างในแต่ละความเข้มข้นทั้ง 3 ความเข้มข้น คือ ไม่ว่าจะใช้ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm หรือก็จะมีระดับเอ็นไซม์ไม่แตกต่างกัน แต่จะมีผลแตกต่างจากระดับเอ็นไซม์ปกติในกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มควบคุมสาร diethyl maleate ระดับเอ็นไซม์ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มทดลองได้รับสารสกัดสะเดาและ synergists (diethyl maleate) ที่ผสมกับสะเดานั้นมีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการวัดระดับเอ็นไซม์ monooxygenase ในดวงถั่ว พบว่า ระดับเอ็นไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ synergists (diethyl maleate) พบว่า ที่ระดับความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอ็นไซม์เฉลี่ยเท่ากับ 52.42 ± 8.12 , 49.10 ± 6.19 และ 44.96 ± 1.88 นาโนโมล ตามลำดับ กลุ่มควบคุมมีระดับเอ็นไซม์เท่ากับ 56.56 ± 5.94 นาโนโมล และกลุ่ม synergists มีระดับเอ็นไซม์เท่ากับ 56.19 ± 5.29 (ตารางที่ 4-9) เมื่อทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์ค่าความแตกต่างแต่ละกลุ่มทดลองโดยการทดสอบค่า variance ระดับเอ็นไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดจากสะเดาที่ความเข้มข้นต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (ตารางที่ ก-15 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-16 ในภาคผนวก ก) เห็นว่าดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาที่ความเข้มข้น 10 ppm และ 30 ppm ผสมกับ diethyl maleate ในกลุ่มทดลองที่ 2 และ 3 ไม่มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุม และกลุ่ม diethyl maleate สำหรับในกลุ่มทดลองที่ 4 ที่ได้รับสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm พบว่ามีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมและกลุ่ม diethyl maleate อย่างมีนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่น 95% สำหรับกลุ่ม diethyl maleate เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่า สาร diethyl maleate ไม่มีส่วนทำให้ระดับเอ็นไซม์ในดวงถั่วแตกต่างจากระดับเอ็นไซม์ปกติในกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4-7 แสดงระดับเอ็นไซม์ esterase ในคั่งงั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัด
สะเคาผสมกับ diethyl maleate เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ esterase ^B เฉลี่ย (n mole)
T ₁	9.68 ± 1.35 a
T ₂	7.07 ± 1.03 b
T ₃	6.59 ± 1.84 bc
T ₄	5.30 ± 1.19 c
T ₅	8.88 ± 0.54 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเคา ความเข้มข้น 10 ppm
+ diethyl maleate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเคา ความเข้มข้น 30 ppm
+ diethyl maleate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเคา ความเข้มข้น 50 ppm
+ diethyl maleate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists (diethyl maleate)

B = Mean ± S.D , n = 4

a,b,c = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's

Multiple Range Test

ตารางที่ 4-8 แสดงระดับเอนไซม์ glutathione-S-transferase ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวที่คลุกสารสกัดสะเดา ผสมกับ diethyl maleate เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ glutathione S-transferase เฉลี่ย ^B (n mole)
T ₁	0.43 ± 0.19 a
T ₂	0.25 ± 0.07 b
T ₃	0.22 ± 0.09 b
T ₄	0.19 ± 0.07 b
T ₅	0.40 ± 0.08 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm + diethyl maleate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm + diethyl maleate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm + diethyl maleate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists (diethyl maleate)

B = Mean ± S.D n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's Multiple Range Test

ตารางที่ 4-9 แสดงระดับเอ็นไซม์ monooxygenase ในดวงตัวที่เลี้ยงด้วย
 ด้วเขียวคลุกด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ diethyl maleate
 เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ monooxygenase เฉลี่ย aldrin expoxidation ^B dieldrin/min/mg insect
T ₁	56.56 ± 5.94 a
T ₂	52.42 ± 8.12 ab
T ₃	49.10 ± 6.19 ab
T ₄	44.96 ± 1.88 b
T ₅	56.19 ± 5.29 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยด้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm
 ผสมกับ diethyl maleate

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยด้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
 ผสมกับ diethyl maleate

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยด้วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
 ผสมกับ diethyl maleate

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยด้วเขียวคลุก synergists (diethyl maleate)

B = Mean ± S.D , n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's
 Multiple Range Test

4.2.4 ระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ piperonyl butoxide

จากการศึกษาระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ piperonyl butoxide คลุกเมล็ดถั่ว ในความเข้มข้นของสารสกัดสะเดา ดังนี้ 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm จนกระทั่งออกลูกรุ่นที่ 1(F1) จึงนำลูก (F1) มาทำการสกัดเอนไซม์และทำการตรวจวัดระดับเอนไซม์ ของเอนไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase , glutathione S-transferase และ monooxygenase

ผลจากการตรวจวัดระดับเอนไซม์ esterase ในดวงถั่วในระดับความเข้มข้น 10 ppm ,30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เฉลี่ยเท่ากับ 5.10 ± 1.27 , 4.42 ± 0.72 และ 3.94 ± 1.29 นาโนโมล ตามลำดับ กลุ่มควบคุมมีระดับเอนไซม์เท่ากับ 9.59 ± 2.08 นาโนโมล และกลุ่ม synergists มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 9.25 ± 0.67 นาโนโมล (ตารางที่ 4-10) เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ variance พบว่า ระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดา 3 ความเข้มข้นผสมกับ piperonyl butoxide มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-17 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-18 ในภาคผนวก ก) ได้ผลดังนี้ดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ piperonyl butoxide มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 95% ทุกที่รีทเมนต์ แต่ในกลุ่มที่ได้รับสารสกัดของแต่ละความเข้มข้น คือ 10 , 30 และ 50 ppm ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับกลุ่มของสาร synergists (piperonyl butoxide) พบว่า กลุ่มควบคุมสาร piperonyl butoxide เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการตรวจวัดระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase (GST) พบว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่มสาร synergists (piperonyl butoxide) มีระดับเอนไซม์ 0.43 ± 0.21 และ 0.37 ± 0.13 นาโนโมล ตามลำดับ และชุดที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาความเข้มข้นต่าง ๆ ผสมกับ piperonyl butoxide พบว่า ที่ความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm จะมีระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase เท่ากับ 0.27 ± 0.09 , 0.20 ± 0.07 และ 0.28 ± 0.09 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-11) และเมื่อวิเคราะห์ variance พบว่าระดับเอนไซม์ของดวงถั่วไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-19 ในภาคผนวก ก) หรืออาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะเลี้ยงดวงถั่วด้วยสารสกัดจากสะเดาความเข้มข้นใด ๆ ก็ตาม ไม่ได้ทำให้ระดับเอนไซม์ glutathione S-transferase เพิ่มขึ้นหรือลดลงน้อยกว่า

ระดับปกติของเอนไซม์ดังกล่าวเลย และขณะเดียวกัน piperonyl butoxide แต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีส่วนทำให้ระดับเอนไซม์ในดวงถั่วแตกต่างจากชุดควบคุม

ผลจากการวัดระดับเอนไซม์ monooxygenase ในดวงถั่ว พบว่า กลุ่มควบคุมที่มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 55.78 ± 5.11 นาโนโมล ชุด piperonyl butoxide มีเอนไซม์เท่ากับ 56.60 ± 10.87 นาโนโมล และกลุ่มสารสกัดสะเดาความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm ผสมกับสาร piperonyl butoxide พบว่า ที่ระดับความเข้มข้น 10 ppm , 30 ppm และ 50 ppm มีระดับเอนไซม์เท่ากับ 47.86 ± 2.05 , 46.20 ± 3.08 และ 44.12 ± 2.30 นาโนโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 4-12) เมื่อทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์ค่า variance แสดงให้เห็นว่า ระดับเอนไซม์ของดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยสารสกัดสะเดาที่ความเข้มข้นต่างๆผสมกับ piperonyl butoxide มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยใช้ F-value) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ตารางที่ ก-20 ในภาคผนวก ก) จากการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ Duncan's Multiple Range Test (ตารางที่ ก-21 ในภาคผนวก ก) พบว่าดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยความเข้มข้น 10 , 30 , 50 ppm ในกลุ่มทดลอง ที่ 2,3,4 มีความแตกต่างจากกลุ่มควบคุมทั้งสอง และกลุ่มสาร piperonyl butoxide ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 และในกลุ่มทดลองที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สำหรับกลุ่มควบคุมกับชุด piperonyl butoxide ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งหมายถึงว่าสาร piperonyl butoxide แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ทำให้เกิดต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับเอนไซม์ monooxygenase ไม่ว่าจะมากขึ้นหรือน้อยลงแต่อย่างใด เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-10 แสดงระดับเอ็นไซม์ esterase ในดวงถั่วที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัด สะเดาผสมกับ piperonyl butoxide เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ esterase ^B เฉลี่ย (n mole)
T ₁	9.59 ± 2.08 a
T ₂	5.10 ± 1.27 b
T ₃	4.42 ± 0.72 b
T ₄	3.94 ± 1.29 b
T ₅	9.25 ± 0.67 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm
+ piperonyl butoxide

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
+ piperonyl butoxide

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
+ piperonyl butoxide

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists (piperonyl butoxide)

B = Mean ± S.D , n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's

Multiple Range Test

ตารางที่ 4-11 แสดงระดับเอนไซม์ glutathion-S-transferase ในดวงตัวที่เลี้ยงด้วยตัวเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ผสมกับ piperonyl butoxide เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ glutathione S-transferase เฉลี่ย ^B (n mole)
T ₁	0.43 ± 0.21 a
T ₂	0.27 ± 0.09 a
T ₃	0.20 ± 0.07 a
T ₄	0.28 ± 0.09 a
T ₅	0.37 ± 0.13 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยตัวเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm + piperonyl butoxide

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยตัวเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm + piperonyl butoxide

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยตัวเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm + piperonyl butoxide

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยตัวเขียวคลุก synergists (piperonyl butoxide)

B = Mean ± S.D , n = 4

a = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's Multiple Range Test

ตารางที่ 4-12 แสดงระดับเอนไซม์ monooxygenase ในตัวง่าที่เลี้ยงด้วย
ถั่วเขียวคลุกด้วยสารสกัดสะเดาผสมกับ piperonyl butoxide
เทียบกับกลุ่มควบคุม

Treatment ^A	ปริมาณ monooxygenase เฉลี่ย aldrin expoxidation dieldrin/min/mg insect
T ₁	55.78 ± 5.11 a
T ₂	47.86 ± 2.05 b
T ₃	46.20 ± 3.08 b
T ₄	44.12 ± 2.30 b
T ₅	56.60 ± 10.87 a

หมายเหตุ A T₁ = กลุ่มควบคุม

T₂ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 10 ppm
ผสมกับ piperonyl butoxide

T₃ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 30 ppm
ผสมกับ piperonyl butoxide

T₄ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุกสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm
ผสมกับ piperonyl butoxide

T₅ = กลุ่มที่เลี้ยงด้วยถั่วเขียวคลุก synergists (piperonyl butoxide)

B = Mean ± S.D, n = 4

a,b = อักษรที่เหมือนกันใน column เดียวกัน จะไม่มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี Duncan's

Multiple Range Test